

alleen overbodig. Men vult geen boeken met dit soort wijsheid. Deze soort wijsheid brengt men in de praktijk des levens. Daar is zij op haar plaats. Daar vraagt men niet naar litterairen vorm, doch naar de eenvoudige daad.

Wie leest wil graag iets méér, dan deze simpelheid. Hij eischt een zekeren geest boven de stof, en macht over den vorm, een uitbreiding van psychische werkingen, kortom, hij wil een andere wereld binnentreden, een wereld die geschapen werd door den schrijver. Iemand als mejuffrouw Asscher schept geen werelden, zij teekent vriendelijke levenstafereeltjes na. Zoo ziet men ook veel dilettanten in schilderkunst of muziek. Bij dezulken verzoeke men altijd voor eigen rekening te blijven arbeiden

En Nico van Suchtelen? Hij is nu eenmaal een schrijver. Hij heeft een lange reeks van werken achter zich, hij behoort tot degenen, die gemakkelijk elke wereld binnengaan; Freud en Goethe; maar misschien — tegenwoordig — te weinig de eigen wereld. Zoo hij het vermocht zich dieper in de eigen wereld te boren, wie weet welk schoons hij nog geven kon. Nu treden wij, in zijn latere werken, te veel de algemeenheid binnen (ik bedoel nu niet die hoogere, doch een lagere algemeenheid).

Eva's Jeugd heeft te weinig gebreken, dat men er eigenlijk veel bezwaren tegen maken kan. 't Is een lang, gemakkelijk verhaal, goed bedoeld, en vlot geschreven, vol aardige trekjes en fijne gevoeligheidjes, maar openbaringen zijn — dat voelt men al spoedig, — uitgesloten.

„Quia absurdum,” indertijd, was een heel wat dunner boekje, 't woog lichter op de hand, maar 't had meer litterair gewicht. Het was een bang en vragend boek en „Eva's jeugd” heeft heel veel kalms en blij's in zich. Zoo zou er dus plaats zijn voor de vraag of de kunstenaar maar niet altijd een zoeker, een vrager blijven moet? Maar deze vraag is te simplistisch gesteld en wij eindigen met de hoop uit te spreken dat van Suchtelen nog eens weer binnen treden mag in een wereld van schaduw en licht.

J. D. W.

J. GRESHOFF, *De Ceder*, gedichten, Arnhem, Palladium uitgave, 1924.

J. GRESHOFF, *Mengelstoffen op het gebied der Fransche letterkunde*, Maastricht, Boosten en Stols, 1924.

Jan Greshoff is een merkwaardige figuur in onze letteren, hij vertegenwoordigt er een uitgestorven ras: dat der waarachtige Dilettanten. Hij is de minnaar van het Schoone om zichzelfswil en behoort niet tot de, helaas wèl talrijke, schare van hen, die de Schoonheid gebruiken tot eigen baat en eigen roem en die wij naar thans geldend spraakgebruik dilettanten plegen te noemen. Het is daarom volkomen correct, dat Greshoff zijn verzen steeds in bibliophiele uitgaven publiceert, immers